

LJUBLJANA ŐRZI BATTHYÁNY EMLÉKÉT

Sokan ismerik *Batthyány Lajos* mauzóleumát (legalábbis kívülről) a Kerepesi vagy Fiumei úti temetőben. Sokan tudják, hol fogták el az osztrákok a magyar szabadságharc miniszterelnökét, hiszen 1941 óta ott van a Károlyi-palota déli tüzfalán *Ispánki József* szobrász domborműve, mely azt a jelenetet örökíti meg, amikor az 1848-ban megalakult első független magyar kormány miniszterelnökét 1849. január 8-án letartóztatják.

Azt is lehet tudni annak, aki kíváncsi a részletekre, hogy a palota női szárnyán fogták el, s ennek az az oka, hogy kislányától és annak édesanyjától búcsúzni jött ide. Ugyanis Batthyány két *Zichy*-lányt szeretett egyidejűleg. A feleségét, *Antóniát* és annak testvérét, *Karolinát*, *Károlyi György* feleségét. Ezt pedig sohasem titkolták. Karolinától született mindkét gyermekét, *Gábort* és az akkor még csecsemő *Pálmát* is a nevére vette Károlyi. A keresztapa pedig, tán nem véletlenül, egy másik barát, a *Zichy Károly* özvegyét feleségül vevő *Széchenyi István* volt.

Sokan tudják, hol van Pesten a Batthyány kivégzésének helyén, a hatalmas laktanya és börtön, az Újépület a fatelep felőli sarkában égő örökmécses. Az erről a helyről – a méltatlan elföldeléstől megóvándó – titkon elvitt holttestet *Dank Agáp* házfőnök rejtette el a ferencesek templomának kriptájában (ma már látogatható).

Am azt kevesen tudják, milyen hosszú volt az út a letartóztatástól a kivégzésig. Nem csak történetében, de a távolságokat illetően is.

Először a vár börtönében tartották fogva Batthyányt, ugyanott, ahol korábban *Táncsicsot*, *Kossuthot*. Amikor aztán a tavaszi hadjárat sikerei miatt az osztrákok joggal aggódhattak, hogy előbb-utóbb Buda visszafoglalására is sor kerülhet, a foglyokat elszállították innen. Miniszterelnökünket Laibachba: a mai Szlovénia fővárosába, Ljubljanába. Ott, a várban, kevésbé szigorú felügyelet mellett őrizhették. A várbörtönben, illetve annak udvarán fogadhatta az őt meglátogató *Zichy* nővéreket, vagyis a feleségét és sógornőjét,

akik együtt utaztak a messzi városba, hogy láthassák.

Ljubljanából a mai Olomoucba, vagyis a felsőmorvaországi Olmützbe szállították, s a halálos ítélet is ott született meg, még azelőtt, hogy visszahozták volna Pestre, az Újépületbe.

Érdekes, hogy egy Kispesten élő polgárember, *Szombatfalvy Albert* az Újépület bontási anyagaiból megvásárolta a Batthyány-cella alkotóelemeit, vagyis azokat a kőlapokat, amelyek a 47 éves korában kivégzett miniszterelnök cellájának padlóját burkolták, és beépítette a lakóházába.

„Az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc emlékhelyei” című korábbi televíziós műsorunk kezdeményezésére 2017 óta van már Batthyány-emléktábla a szlovén fővárosban is! A várban, a régi kút mögött, az egykori börtönfolyosó falán a cellaajtók között olvasható a kétnyelvű szöveg, megtekintését ajánlom mindenkinek, aki a szép szlovén fővárosba látogat.

